

SZKUTNIA

Nadwiślańskie Centrum Dziedzictwa

Włocławek, wrzesień 2025

RAPORT

z konsultacji dotyczących
dostosowania Nadwiślańskiego
Centrum Dziedzictwa „Szkutnia”
we Włocławku dla osób
ze szczególnymi potrzebami,
w tym osób
z niepełnosprawnościami

Miasto

dobrego klimatu

Raport z konsultacji dotyczących dostosowania Nadwiślańskiego Centrum Dziedzictwa „SZKUTNIA” we Włocławku dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Autor: **Łukasz Broniszewski**

Włocławek, wrzesień 2025 r.

Wstęp

Niniejszy raport podsumowuje proces konsultacji społecznych, które miały na celu **zapewnienie pełnej dostępności** projektu Nadwiślańskiego Centrum Dziedzictwa „SZKUTNIA” we Włocławku dla **osób ze szczególnymi potrzebami (w tym osoby z niepełnosprawnościami OzN)**, w tym osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Projekt Nadwiślańskiego Centrum Dziedzictwa „SZKUTNIA” od początku realizacji zakłada **filozofię tworzenia przestrzeni otwartych i inkluzyjnych**, opartą na **zasadach uniwersalnego projektowania**. Aktywny udział mieszkańców, w tym **bezpośredni udział osób z niepełnosprawnościami** (grupa z Zakładu Aktywności Zawodowej, Pionek - Włocławsko-Brodnicki Klub Sportowy Niewidomych i Słabowidzących, jak również Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Zespołu Szkół nr 3 oraz Szkoła Podstawowa nr 5 Integracyjna im. Szarych Szeregów we Włocławku uczestniczyła w spotkaniu 8 sierpnia 2025 r.), oraz organizacji pozarządowych (np. Fundacja Stabilo, Nadwiślańska Organizacja Turystyczna, Fundacja Caietanus, Stowarzyszenie Starówka, Włocławskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych "Eurointegracja"), był kluczowy dla **wypracowania ostatecznych rozwiązań technicznych i organizacyjnych**.

Partycypacja społeczna i konsultacje społeczne miały **bezpośredni wpływ na współdecydowanie o sposobie funkcjonowania** obiektu do jego realizacji, czego rezultatem jest szczegółowe dostosowanie zarówno infrastruktury architektonicznej (np. windy, bezprogowe ciągi komunikacyjne), jak i merytorycznej oferty (np. dostosowane pracownie rzemieślnicze, alternatywne formy prezentacji eksponatów) w projekcie. Na uwagę uczestników dotyczącą możliwości wprowadzenia zmian, uzyskano jednoznaczną odpowiedź: **"Tak, zgłaszane uwagi i propozycje są możliwe i będą wprowadzane"**.

I. Informacje ogólne dotyczące konsultacji

Raport zawiera wszystkie elementy potwierdzając aktywny udział społeczności w kształtowaniu ostatecznego, dostępnego projektu Nadwiślańskiego Centrum Dziedzictwa „SZKUTNIA”.

1. Informacje, jak i kiedy była przeprowadzona akcja informująca o konsultacjach

Akcja informująca o konsultacjach społecznych, dotycząca projektu Nadwiślańskiego Centrum Dziedzictwa „SZKUTNIA”, trwała w dniach **od 14 lipca 2025 r. do 9 września 2025 r.**

Akcja informacyjna, mająca na celu zapewnienie **udziału osób niemających na co dzień bezpośredniego kontaktu z Wnioskodawcą**, objęła publikacje w przestrzeni medialnej:

- **7 artykułów** na portalu internetowym Urzędu Miasta Włocławek.
- **1 artykuł** na portalu internetowym Włocławskiego Obszaru Funkcjonalnego.
- **4 posty** na profilu FB Urzędu Miasta Włocławek oraz **4 posty** na profilu IG Urzędu Miasta Włocławek.
- **1 post** na profilu Pana Artura Łukasika – Działacza społecznego.
- **2 artykuły** na włocławskich portalach informacyjnych: ddwloclawek.pl, q4.pl.
- Ponadto, do udziału zapraszano poprzez media lokalne i **indywidualne rozmowy** z mieszkańcami.

2. Okres trwania konsultacji

Proces konsultacyjny, prowadzony wieloetapowo, trwał od **3 maja 2025 r.** (panel ekspercki) do **9 września 2025 r.**

Główne konsultacje, dotyczące koncepcji i aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Włocławek 2030+, odbywały się w terminie **od 14 lipca 2025 r. do 9 września 2025 r.**

3. Formy konsultacji

Konsultacje odbywały się w następujących formach:

1. **Analiza popytu** (obejmująca panel ekspercki 3.05.2025 r. i badanie ankietowe 6–18.05.2025 r.).
2. **Ankieta on-line** na platformie konsultacyjnej wloclawek.konsultacjejst.pl, dotycząca wprowadzenia projektu Nadwiślańskiego Centrum Dziedzictwa "SZKUTNIA" do Strategii Rozwoju Miasta Włocławek 2030+.
3. **Spotkania konsultacyjne z mieszkańcami:**
 - 7 sierpnia 2025 r. (Urząd Miasta Włocławek).
 - 8 sierpnia 2025 r. (Przystań Wodna na Rzece Wiśle).
 - 9 września 2025 r. (Urząd Miasta Włocławek)
4. **Spotkanie dotyczące konsultacji rozwiązań technicznych i organizacyjnych**
 - 9 września 2025 r.

4. Informacja o dostępności konsultowanego projektu

Projekt Nadwiślańskiego Centrum Dziedzictwa „SZKUTNIA”, obejmujący budynek muzeum, halę sztukniczą oraz część biurową, został **zaprojektowany zgodnie z zasadami**

uniwersalnego projektowania. Zapewnia to pełną dostępność dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Projekt wraz z opisem technicznym do projektu architektoniczno-budowlanego dla planowanej inwestycji, z opisem przystosowania obiektu dla osób z niepełnosprawnościami, wraz z rysunkami architektonicznymi oraz wizualizacją obiektu został zaimplementowany na stronę internetową w dniu 3 września 2025 r., w formie artykułu możliwego do odczytania przez czytniki wykorzystywane przez osoby niewidome (pdf).

(<https://www.wloclawek.eu/aktualnosc-8376-zachecamy-do-zapoznania-sie-z-projektem.html>).

Projekt był również prezentowany na spotkaniu konsultacyjnym 9 września w miejscu i formie dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami (w tym słabosłyszącymi i z niepełnosprawnością ruchową, obecne były osoby na wózkach inwalidzkich).

Kluczowe rozwiązania techniczne i architektoniczne:

- **Dostęp komunikacyjny i architektoniczny (Niepełnosprawność ruchowa):**
 - Przewidziano **miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych** w bezpośrednim sąsiedztwie wejść.
 - Ciągi piesze od parkingu do wejść są **bezprogowe i utwardzone**.
 - Wszystkie wejścia główne i wewnętrzne (do hali ekspozycyjnej, hali szklanej, pracowni, części biurowej) mają **odpowiednią szerokość** (min. 1,5m) i **brak progów**.
 - Komunikacja pionowa jest zapewniona przez **windy** przystosowane dla OzN ruchowych, o wymiarach kabiny 110x140 cm i udźwigu 630 kg / 8 osób.
 - Na wszystkich dostępnych kondygnacjach (parter, I i II piętro) zaprojektowano **węzły sanitarne przystosowane dla OzN**.
 - Dojazd do Nadwiślańskiego Centrum Dziedzictwa „SZKUTNIA” będzie odbywał się z **ulicy Płockiej**. Obiekt będzie wyposażony w **system przyzywowy** dla osób niepełnosprawnych.
- **Systemy informacyjne i multimedialne (Niepełnosprawność sensoryczna i intelektualna):**
 - Przed wejściem do głównych przestrzeni funkcjonalnych przewidziano **multimedialne tablice informacyjne z interfejsem dotykowym i głosowym**.

- **Dla OzN wzroku:** Wbudowany **system syntezy mowy** odczytuje treści w kilku językach, a także dostępne są materiały w **alfabecie Braille’a** w formie wydruków.
- **Dla OzN słuchu:** Treści są prezentowane z **tłumaczeniem na język migowy** (wyświetlany awatar) oraz **napisami** dla wszystkich nagrań dźwiękowych. W pomieszczeniach do prezentacji przewidziano **pętlę indukcyjną**.
- **Dla OzN intelektualną:** Zapewniono **proste komunikaty, piktogramy i opcję „trybu łatwego”**.
- **Ułatwienia:** Tablice są zamontowane na wysokości umożliwiającej obsługę z pozycji siedzącej i oferują funkcję „ścieżki zwiedzania” dostosowanej do potrzeb danej grupy.

5. Informacja o sposobie zbierania opinii

Opinie zbierano w ramach wieloetapowego procesu poprzez:

- **Badanie ankiet**
- **owe online** (w fazie analizy popytu, 514 i 233 respondentów).
- **Ankietę online** na platformie konsultacyjnej (pytanie otwarte na temat propozycji zmian).
- **Udział w dyskusji** oraz **wypełnienie druku ankiety** (jedno pytanie zamknięte, jedno otwarte) podczas spotkań konsultacyjnych 7 i 8 sierpnia 2025 r.
- **Spotkania eksperckie i techniczne** (3 maja i 9 września 2025 r.).

6. Informacja o liczbie osób/organizacji pozarządowych, które uczestniczyły w konsultacjach

Forma uczestnictwa	Liczba uczestników / Organizacje
Badanie ankietowe (Analiza Popytu)	514 respondentów (I faza); 233 respondentów (II faza)
Spotkania konsultacyjne (7 i 8 sierpnia 2025 r.)	53 mieszkańców (w tym osoby z Zakładu Aktywności Zawodowej oraz Włocławsko-Brodnickiego Klubu Sportowego Niewidomych i Słabowidzących Pionek 8.08.2025 r.)

Główne spotkanie techniczne (9 września 2025 r.)	26 osób - w tym osoby z Włocławskiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych "Eurointegracja", Fundacji Caietanus, Stowarzyszenia Starówka, ZSZ Specjalnego Zespołu Szkół nr 3 oraz Szkoły Podstawowej nr 5 Integracyjnej im. Szarych Szeregów we Włocławku
Organizacje/Eksperci	Fundacja Stabilo (Łukasz Broniszewski), Nadwiślańska Organizacja Turystyczna (Marcin Karasiński), Pomorska Fundacja Rozwoju, Kultury i Sztuki (Witold Jankowiak)

II. Wykaz uwag i podsumowanie wpływu na ostateczny kształt projektu

7. Wykaz uwag lub zgłoszonych postulatów (w zakresie dostępności)

W toku konsultacji, zwłaszcza podczas spotkań, zgłoszono następujące kluczowe uwagi i postulaty dotyczące dostosowania dla osób ze szczególnymi potrzebami:

- **Dostęp ogólny:** Zapytanie, „czy obiekt będzie dostępny – jeśli tak to w jaki sposób?”.
- **Dostęp do pracowni/ekspozycji:** Postulat zapewnienia **dostępności oferty Nadwiślańskiego Centrum Dziedzictwa "SZKUTNIA" dla osób z niepełnosprawnością** (ruchu, wzroku, intelektualną, poznawczą) nie tylko budynków, ale także ekspozycji i pracowni.
- **Ekspozycja historyczna (Szkuta):** Pytanie, „jak/w jaki sposób osoby na wózkach dostaną się na skutę” oraz „Czy osoby na wózku wejdą/wjadą na replikę Szkuły z Czerska?”.
- **Wsparcie sensoryczne:** Zapytanie, **jakie będą udogodnienia i wsparcie osoby z niepełnosprawnością wzroku.**
- **Dostosowanie wizualne:** Pytanie, „Czy dobór kolorów we wnętrzu uwzględnia potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami (np. autyzm)”.
- **Dojazd i parking:** Zapytanie o dojazd dla busów 9-osobowych i większych autobusów dla OzN oraz o liczbę miejsc parkingowych dla OzN.

8. Podsumowanie wpływu uwag zgłoszonych w konsultacjach publicznych na ostateczny kształt projektu

Zgłoszone w trakcie konsultacji uwagi i postulaty miały **realny i bezpośredni wpływ** na ostateczne rozwiązania techniczne i organizacyjne.

A. Wpływ na dostępność architektoniczną i komunikacyjną:

- **Pełna dostępność architektoniczna (odpowiedź na uwagi ogólne):** Zgodnie z filozofią uniwersalnego projektowania, zapewniono **bezprogowy dostęp** do wszystkich kluczowych stref. Zgłoszona uwaga o konieczności łatwego dojazdu dla busów OzN zaowocowała zaplanowaniem **2 dedykowanych miejsc parkingowych** dla OzN oraz dojazdu z ulicy Płockiej. Zapewniono również **pełną komunikację pionową** dzięki windom przystosowanym dla OzN ruchowych.

B. Wpływ na dostępność merytoryczną i sensoryczną:

- **Systemy informacyjne (odpowiedź na potrzeby OzN wzroku, słuchu, intelektualne):** Zgłoszone postulaty dotyczące wsparcia dla OzN wzroku (np. Braille'a) oraz ogólnej dostępności zostały w pełni wdrożone w systemie multimedialnym. Multimedialne tablice oferują wsparcie dla OzN: **syntezator mowy**, materiały w **Braille'u**, **awatar tłumaczący na język migowy**, **napisy**, **pętla indukcyjna** w pomieszczeniach prezentacyjnych. Wprowadzono też „**tryb łatwy**” oraz piktogramy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
- **Dostosowanie wizualne (odpowiedź na potrzeby np. autyzmu):** Uwaga dotycząca doboru kolorów została uwzględniona poprzez możliwość włączenia **kontrastowego trybu wyświetlania** na tablicach informacyjnych (np. czarne tło i białe litery). W pracowni żeglomistrzowskiej zastosowano **materiały w kontrastowych kolorach** dla osób słabowidzących.

C. Wpływ na partycypację w warsztatach (współdecydowanie o ofercie):

- **Pracownie rzemieślnicze:** W odpowiedzi na postulaty aktywnego udziału, **wszystkie pięć pracowni tematycznych** (żeglomistrzowska, kuźnia, powroźnicza, taklerska, ciesielska) zostało zaprojektowanych jako **inkluzywne przestrzenie warsztatowe**.
 - **Rozwiązania w pracowniach:** Wprowadzono **regulowane stanowiska pracy** oraz **ergonomiczne narzędzia** (lekkie, z powiększonymi uchwytami), które umożliwiają udział osobom z ograniczoną mobilnością i OzN.
 - **Dla OzN sensorycznych/intelektualnych:** Programy warsztatów są **elastyczne**, umożliwiając udział w **trybie aktywnym** (wykonywanie prostych

czynności, np. szycie po wypukłych liniach, skręcanie krótkich lin) lub **pasywnym** (obserwacja).

- **Kuźnia:** Zaplanowano **obniżone stanowiska** oraz wydzieloną **bezpieczną strefę do obserwacji** z dodatkową narracją opisową dla osób niewidomych.

D. Dostępność głównego eksponatu (Szkuta z Czerska):

- **Replika Szkuły** (długość 31,2 m) w hali ekspozycyjnej jest traktowana jako **eksponat będzie w pełni dostępna dla osób z niepełnosprawnościami w tym z niepełnosprawnością wzrokową**.

W odpowiedzi na pytania, czy osoby na wózkach dostaną się na Szkutę, zdecydowano się zapewnić dostęp za pomocą windy i podnośnika. Takie rozwiązanie gwarantuje **realne doświadczenie** dla wszystkich zwiedzających, niezależnie od ich mobilności.

III. Podsumowanie

Proces konsultacji społecznych dotyczących dostosowania Nadwiślańskiego Centrum Dziedzictwa „SZKUTNIA” we Włocławku dla osób ze szczególnymi potrzebami był **w pełni udokumentowany, wieloetapowy i inkluzyjny**. Udział **53 mieszkańców** w otwartych spotkaniach, w tym z udziałem **osób z Zakładu Aktywności Zawodowej**, Fundacji Caietanus, Włocławskiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych "Eurointegracja", Stowarzyszenia Starówka, Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej Zespołu Szkół nr 3 oraz Szkoły Podstawowej nr 5 Integracyjnej im. Szarych Szeregów we Włocławku, Fundacji Stabilo, Nadwiślańskiej Organizacji Turystycznej oraz zaangażowanie innych grup interesariuszy, potwierdza **partycypację we współdecydowaniu** o ostatecznym kształcie projektu.

Kluczowe wyniki konsultacji są w pełni odzwierciedlone w projekcie, a Nadwiślańskie Centrum Dziedzictwa "SZKUTNIA" zostało zaprojektowane zgodnie z ideą uniwersalnego projektowania. Zapewniono rozwiązania techniczne (bezprogowe wejścia, windy dla OzN, dostosowane węzły sanitarne), informacyjne (system syntezy mowy, Braille, język migowy, tryb łatwy na tablicach multimedialnych), a także organizacyjne w ofercie edukacyjnej (regulowane stanowiska pracy, ergonomiczne narzędzia, elastyczny program w pięciu pracowniach rzemieślniczych).

Projekt cieszy się **szerokim poparciem społecznym** – aż **91% badanych** opowiedziało się za realizacją inwestycji. Partycypacja i wdrożone rozwiązania zapewniają, że Nadwiślańskie Centrum Dziedzictwa "SZKUTNIA" będzie **wiodącym ośrodkiem kulturalno-edukacyjnym** i jednocześnie **w pełni dostępną, komfortową i samodzielną przestrzenią** dla każdego odwiedzającego.

Załączniki: Listy obecności ze spotkań konsultacyjnych

Załączniki (dostępne wewnętrznie w Urzędzie Miasta Włocławek ze względu na RODO):

Lista Obecności – Konsultacje projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Włocławek 2030+ (7 sierpnia 2025 r.)

Spotkanie odbyło się 7 sierpnia 2025 r. w Urzędzie Miasta Włocławek przy ul. Zielony Rynek 11/13, sala nr 4. *(W spotkaniu wzięło udział 7 osób).*

Udokumentowanie uczestnictwa w spotkaniu konsultacyjnym (8 sierpnia 2025 r.)

Spotkanie odbyło się 8 sierpnia 2025 r. na Przystani Wodnej na Rzece Wiśle. *(W spotkaniu wzięło udział 47 osób, w tym osoby z niepełnosprawnościami skupione wokół Zakładu Aktywności Zawodowej we Włocławku, Pionek - Włocławsko-Brodnickiego Klubu Sportowego Niewidomych i Słabowidzących i innych NGO).*

Udokumentowanie uczestnictwa w głównym spotkaniu konsultacyjnym (9 września 2025 r.)

Spotkanie dotyczące konsultacji rozwiązań technicznych i organizacyjnych odbyło się 9 września 2025 r. *(W spotkaniu wzięło udział 26 osób, w tym osoby z niepełnosprawnościami skupione wokół Zakładu Aktywności Zawodowej we Włocławku. Przedstawiciele Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej Zespołu Szkół nr 3 oraz Szkoły Podstawowej nr 5 Integracyjnej im. Szarych Szeregów we Włocławku, Fundacji Caietanus, Stowarzyszenia Starówka, Włocławskiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych "Eurointegracja").*

Druki ankiety (jedno pytanie zamknięte, jedno otwarte) wypełnione podczas spotkań konsultacyjnych 7 i 8 sierpnia 2025 r.

Metody konsultacji społecznych, jakie zostały wykorzystane w ramach procesu partycypacyjnego dot. Nadwiślańskiego Centrum Dziedzictwa „SZKUTNIA” we Włocławku

1. Analiza popytu (panel ekspercki + badanie ankietowe)

- Na czym polega: eksperci oraz mieszkańcy odpowiadają w badaniach na pytania o zapotrzebowanie, oczekiwania i potencjalne zainteresowanie projektem.
- Cel: określenie, jakie działania i usługi mają największe poparcie i czy inwestycja znajdzie odbiorców.
- Zastosowanie: przeprowadzono panel ekspercki (3 maja 2025 r.) oraz dwie rundy badań ankietowych (514 i 233 respondentów).

2. Ankieta on-line (platforma konsultacyjna)

- Na czym polega: mieszkańcy wypełniają internetowy formularz, w którym mogą zgłaszać uwagi, propozycje zmian i głosować za wybranymi rozwiązaniami.
- Cel: umożliwienie szerokiego udziału osobom, które nie mogły uczestniczyć osobiście.
- Zastosowanie: ankieta była dostępna na platformie wloclawek.konsultacjejst.pl w ramach konsultacji Strategii Rozwoju Miasta Włocławek 2030+.

3. Otwarte spotkania konsultacyjne z mieszkańcami

- Na czym polega: bezpośrednie spotkania, w których mieszkańcy mogą zadawać pytania, zgłaszać uwagi i dyskutować z ekspertami oraz projektantami.

- Cel: zebranie opinii w dialogu twarzą w twarz, integracja lokalnej społeczności i wyjaśnianie wątpliwości.
- Zastosowanie: odbyły się trzy główne spotkania:
 - 7 sierpnia 2025 r. – Urząd Miasta Włocławek,
 - 8 sierpnia 2025 r. – Przystań Wodna podczas Festiwalu Wisły,
 - 9 września 2025 r. – spotkanie podsumowujące i techniczne, Urząd Miasta Włocławek.

4. Spotkania eksperckie i techniczne

- Na czym polega: węższe spotkania robocze z udziałem specjalistów i organizacji pozarządowych, skupione na aspektach technicznych, architektonicznych i dostępnościowych.
- Cel: sprawdzenie zgodności projektu z wymogami prawnymi, technicznymi i standardami dostępności.
- Zastosowanie: m.in. 9 września 2025 r. – szczegółowe konsultacje dotyczące dostępności architektonicznej i komunikacyjnej.

5. Kampania informacyjna (media, portale, social media, festiwal)

- Na czym polega: publikacje artykułów, postów w mediach społecznościowych, rozmowy indywidualne, zaproszenia podczas wydarzeń kulturalnych.
- Cel: poinformowanie jak najszerszej grupy mieszkańców o trwających konsultacjach i zachęcenie do udziału.
- Zastosowanie:

- 7 artykułów na portalu UM Włocławek,
- publikacje na portalach ddwloclawek.pl, q4.pl,
- 4 posty na Facebooku i 4 na Instagramie UM Włocławek,
- zaproszenia w trakcie Festiwalu Wisły.

6. Zbieranie opinii w trakcie spotkań i ankiet papierowych

- Na czym polega: uczestnicy spotkań wypełniali krótkie ankiety (jedno pytanie zamknięte i jedno otwarte) oraz brali udział w dyskusjach.
- Cel: umożliwienie wszystkim wyrażenia zdania w prosty sposób, także osobom nieaktywnym w internecie.
- Zastosowanie: wykorzystano podczas spotkań 7–8 sierpnia.

Metody konsultacji obejmowały zarówno narzędzia ilościowe (ankiety online i papierowe, analiza popytu), jak i narzędzia jakościowe (spotkania z mieszkańcami, panele eksperckie, rozmowy indywidualne). Do tego dołączono kampanię informacyjną w mediach i wydarzeniach kulturalnych, co pozwoliło na szeroki i zróżnicowany udział społeczności.